



Koordinator: Emily Halvorsen
+47 468 50 786
rogaland@fnf-nett.no
www.fnf-nett.no/rogaland
Gamle Jåttåvågen 67, 4020 Stavanger
Org.nr. 998 129 028

Klepp kommune
postmottak@klepp.kommune.no

Stavanger 14. desember, 2017

Høringsuttalelse til kommunedelplan for fysisk aktivitet 2018 - 2029

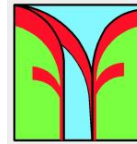
Forum for natur og friluftsliv (FNF) i Rogaland takker for muligheten til å gi innspill til ny plan for fysisk aktivitet. FNF er et samarbeidsnettverk bestående av regionale ledd og større organisasjoner med medlemskap på tvers av flere kommuner. Sammen representerer de betydelige allmenne interesser hva gjelder friluftsliv, naturopplevelse og folkehelse. I Klepp kommune er mange foreninger aktive; fuglekikkere, turlag, speidergrupper, jakt- og fiskelag, o-klubb, 4H klubber, syklistere, padlere, surfere og flere.

FNF organisasjonene vil gjerne bidra til at visjonen og de mange gode målene i planen nås. Planen kan styrkes ved å konkretisere flere mål og samtidig følge opp regionale retningslinjer. F.eks. legg til et konkret mål om at alle skal ha maks 500 meter til naturområder eller turvei. Vi har flere innspill til tema i planen og forslag til handlingsprogram.

FNF deltok på høringsmøte 14. november der det ble god diskusjon om muligheter for friluftslivsutøvelse til tross for arealbegrensningene i kommunen. Der ble det påpekt behov for å sette av flere nære friområder i de nye nabolagene. Visjonen 'I Klepp sykler eller går me!' synes vi er flott! Når vi vet at Klepp er den kommunen med høyest biltetthet er dette et svært relevant fremtidsbilde.

Kommunen har gjort en god jobb med å involvere barn og ungdom i planleggingsarbeidet. Signalene er tydelige og samsvarer med trender andre steder. Ungdommer ønsker større mulighet for ikke-organisert aktivitet – inne og ute. I andre undersøkelser sier barn og unge at de ønsker mer grønt, variert og ufrisert natur i nærområder og på lekeplasser. Vi vil gjerne legge til at variert og ufrisert natur og moderat tilrettelegging er viktig for psykisk og fysisk helse året rundt uansett vær. Da er også beplantning og riktig belysning viktig for trivsel, og naturlig underlag best for å takle klimaendringer.

FNF er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjoner på fylkesnivå. I Rogaland representerer organisasjonene ca. 55 000 medlemskap og mer enn 550 årsverk frivillig arbeid. Disse er med: Stavanger Turistforening, Haugesund Turistforening, Norges Jeger og Fiskerforbund-Rogaland, Norges speiderforbund Vesterlen krets, Rogaland KFUK-KFUM speidere, Haugaland KFUK-KFUM speidere, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland, Naturvernforbundet i Rogaland, Norsk Botanisk Forening Rogalandsavd., Syklistenes Landsforening Nord-Jæren og Sør-Jæren, Rogaland Orienteringskrets, Stavanger Kajakklubb, Haugesund Kajakklubb, Sørmarkas Venner, Gandsfjord Seilforening, Stavanger Kiteklubb, Sola Brettseilerforening og friluftsrådene. FNF Rogaland har og to lokale fora, FNF Stavanger og FNF Haugalandet.



Vi er noe overasket over at planutkastet ikke adresserer spesifikt de spesielle utfordringene Klepp kommune har mht. tilrettelegging i et forvaltningsmessig komplisert område med mye privat grunn og sterke verneformål, for å nevne noen. I tillegg til dette vil økt og mer variert friluftsliv kreve en differensiert forvaltning av friområdene, noe som bør komme fram i planen.

Behov for differensiert forvaltning av friområder

For å kunne forvalte friområdene og sørge for god, og variert tilrettelegging må en først ha kunnskap om aktivitet, områdene som brukes, utfordringer og konflikter. Under '*Status for fysisk aktivitet..*' savner vi en beskrivelse av friluftslivet. Dersom statistikk mangler kan en kvalitativ beskrivelse gjøre nytten i denne omgang.

Med større press på arealene generelt og økt bruk av begrensede friluftslivsområder mener vi at planen bør styrkes mht. samarbeid med de frivillige organisasjonene om tilrettelegging for ulike typer friluftsliv. Det er et stort antall utøvere av friluftsliv i kommunen, som sannsynligvis vil tvinge fram mer differensiert forvaltning av friområder (sykling på sti kontra turgåing på samme stier, surfing/kiting kontra bading/ padling/ fugletitting, hundelufting og –trening kontra fugletitting/ observasjon av annet vilt). Dette krever en balansert forvaltning av friområdene, der selvsagt hensynet til stille og skjermede naturområder skal ivaretas.

Flerbruk og samarbeid i friluftslivsområdene bør adresseres i planen spesifikt, der dialog mellom ulike brukergrupper og holdningsskapende arbeid vil være viktig.

Jærstrendene er både lokalt og regionalt/nasjonalt viktig som friluftslivsområder og bør få et kapittel eller temaboks – om muligheter, utfordringer inkl. behov for tilrettelegging (og kanalisering) for kyst- og vannbasert aktivitet og samtidig beskytte den sårbare naturen. Sett utenfra er strendene det store trekkplasteret, det som gjør området kjent langt utover Jæren. Besøkende kommer enten vi vil det eller ei. Det er viktig for kommunen å ta stilling til hva som er ønskelig og mulig mht. til turister, besøkende fra regionen og som samtidig tar vare på lokale behov for fysisk aktivitet og naturopplevelse.

Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder - viktig å kartlegge/identifisere nærområder i nabolag, sentrum osv. – både små og store, de som er viktige for barn og eldre. Involver lag og grupper direkte, gjerne etter første kartutkast er klart for å få reaksjon/tilbakemelding (FNF koordinator kan formidle kontakt, om nødvendig.)

Barnetråkk – det er flott at dette er inkludert i handlingsplanen for visse områder. Vi håper at registreringene skal brukes som grunnverdier i planlegging og ikke noe som gjøres som en ettertanke når et område er bestemt utbygget. Kommunen kan også vurdere registreringer blant andre grupper, f.eks. eldre og innvandrere. Registreringer som allerede er gjennomført bør oppdateres.

Snarveier i nærområdene – spesielt viktig for barn og eldre, på vei til skole og andre steder vi går og sykler hver dag. Vi foreslår en kartlegging/registrering (bla. via Barnetråkk) med sikte på å omregulere og sikre, og sørge for at fysiske og andre uønskede hindre ikke 'dukker' opp.



Sammenhengende stier fra nabolag til utfartsområder - undersøk mulighet for stier langs jorder - slik det gjøres i andre Europeiske land – og mulighet for å binde sammen områder, f.eks. Orrestranden og Orrevatnet. Slike stier må ta hensyn til naturverdier og landbruket, men en kanalisering av ferdsel kombinert med skjerming og skjul eller tårn for naturopplevelse og fuglekikking/-fotografering kan, om det blir gjort på en god måte, tjene både verneinteresser, og friluftsliv (se punktet nedenfor om naturområdene –balanserte løsninger for bruk og vern) og åpne opp for flere varierte turmuligheter.

Vannforvaltning og oppfølging i vannområdet - der det blir utbedringer langs vassdrag, vurder også å gjøre noe for friluftsliv og besøkende – f.eks. turvei, benker, og skilting med bla. informasjon om naturverdiene og tiltakene for å bedre vannkvaliteten.

I nye nabolag – vurder sammenslåing av krav til arealer for lekeplasser slik at områdene kan blir større og mer varierte slik ungdommen gir uttrykk for i sitt innspill.

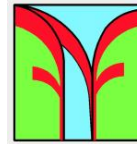
Naturområdene – balanserte løsninger for bruk og vern

Klepp kommune har noen av de viktigste lokalitetene for fugl i hele landet, med våtmarksystemet på Jæren hvor en betydelig andel av dette har RAMSAR-status. Da må det finnes gode og balanserte løsninger – ikke bare mellom ulike typer friluftsliv, men også mellom tilrettelegging av friluftsliv og bevaring/skjerming av noen av de mest artsrike områdene som finnes i Norge. Naturopplevelse er for mange et viktig element i friluftslivet, og flere av disse områdene kunne med fordel ha blitt gjort lettere tilgjengelige for naturopplevelse. Et eksempel kan være stien og fugletårnet ved sørenden av Orrevatnet, som Norsk Ornitologisk Forening avdeling Rogaland har fått satt opp med støtte fra Rogaland fylkeskommune, og hvor Klepp kommune har bidratt med midler til etablering av parkeringsplass. Andre mulige prosjekter er omtalt i en rapport utarbeidet av Ecofact for Jæren Vannområde i 2013 (Ecofact rapport 154).

Foruten samarbeid med de frivillige organisasjonene, mener vi at planen må adressere spesifikt behovet for samarbeid med statlige vernemyndigheter (fylkesmann/SNO) og Statens vegvesen når det skal tilrettelegges for friluftsliv i kommunen på statlig grunn eller privat grunn regulert med sterke verneformål eller transportformål. Planen har et sterkt fokus på kommunale områder som er av interesse for friluftsliv, uten å drøfte inngående hva det betyr at Klepp kommune er vertskap for noen av de viktigste regionale friområdene som vi har i denne regionen.

Handlingsprogrammet – tilrettelegging og drift

Tilrettelegging for nærturer i og i nærheten av de bebygde områdene ble diskutert på høringsmøtet men er ikke tydelig nok i planen. Turistforeningen kan tenke seg å gå videre med konseptet 52 hverdagsturer og vil gjerne bidra til videre samarbeid mellom Jæren turlag og kommunen.



Flere forslag:

- Skaffe oversikt over friluftslivsstatistikk; medlemskap, typer aktivitet, osv. – gjerne i samarbeid med nabokommuner og med fylkeskommunen
- Etablere støtteordninger for drift av frivillige lag på tvers av idrett **og** friluftsliv
- Undersøk behov for anlegg for friluftsliv og inkluder disse i prioriteringslistene i handlingsplan
- Kartlegg stille områder, gjerne også mørke områder der en kan oppleve stjernehimmelen
- Lage prioritert oversikt over mulig sambruk og spesialområder for å unngå konflikt og slitasje

Motorisert ferdsel og hensyn til natur og friluftsliv

Til slutt vil vi nevne behovet for å få på plass lokal forskrift som sikrer trygg og naturvennlig bruk av vannscootere. Selv om Klepp kommune ikke har så mange områder som er aktuelle mener vi det er behov for samarbeid på tvers av nabokommuner om en forskrift. Det viktigste nå i Klepp er å sørge for at folk vet hva som er lov og hvor. Nyhetsbildet med bruk av ordet 'frislipp' har nok ført til mange misforståelser og det er dessverre kommunene som sitter igjen med oppgaven å rydde opp og informere alle skikkelig. Vi håper kommunen kan ta tak i dette i løpet av våren 2018 før sesongen starter igjen for fullt.

Det er ikke lenge siden vannscootere ble observert ulovlig nært og i stor fart langs Hellestø. Surfere ble skjøvet opp i et hjørne av området og farlige situasjoner var nær ved å oppstå. Hendelsene ble, slik vi har forstått, anmeldt direkte til politiet. Vi er redd liknende kan skje i Klepp der badere og andre som driver 'myke' aktiviteter blir utsatt både for fare og for forstyrrende bråk og bevegelser.

Med dette ønsker vi lykke til med arbeidet med kommunedelplanen. Ta gjerne kontakt igjen med undertegnede eller direkte med organisasjonene.

Med vennlig hilsen
For styret i FNF Rogaland

Emily Halvorsen
Koordinator

Kopi:
Rogaland fylkeskommune
Fylkesmannen i Rogaland
FNF Rogaland styre